

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 17P/113/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6624202909
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Gabrielová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2024:6624202909.2

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. A., narodený XX.XX.XXXX, toho času v náhradnej osobnej starostlivosti: A. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom C. XX, štátna občianka Slovenskej republiky, dieťa rodičov: matka D. A., narodená, XX.XX.XXXX, bytom C. XX, štátna občianka Slovenskej republiky a otec A. A., narodený XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, štátny občan Slovenskej republiky, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaduje neodkladné opatrenie v tomto znení:

I. Zveruje maloletého A. A., narodeného XX.XX.XXXX do dočasnej osobnej starostlivosti E. F., narodenej XX.XX.XXXX, bytom C. XX, ktorá je oprávnená a povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o výchovu maloletého dieťaťa, zastupovať ho v bežných veciach a spravovať jeho majetok.

II. Navrhovateľovi Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec ukláda povinnosť podať v lehote 15 dní od doručenia tohto uznesenia návrh na začatie konania vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Ako dôvod uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 17P/5/2023-67 zo dňa 29.06.2023, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.08.2023, bol maloletý A. A., narodený XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky z otcovej strany, A. B., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX. Dňa 06.06.2024 sa bez predvolania na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dostavila E. F., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX a uviedla, že je starou matkou maloletého A. A., narodeného XX.XX.XXXX, ktorý je v súčasnosti zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky zo strany otca A. B.. Jej maloletý vnuk A. A. jej počas telefonického rozhovoru aj cez sociálnu sieť poslal hlasovú správu, že už nechce žiť a že si siahne na život. Vnuk jej viackrát opakoval, že nechce byť zverený do starostlivosti A. B., že sa jej bojí a nemôže pred ňou telefonovať s nikým. V domácnosti náhradného rodiča má podľa uvedenia E. F. maloletý prísny režim. Uviedla, že má záujem o zverenie maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko má obavy o jeho život a zdravie. Maloletý A. je liečený v pedopsychiatrickej ambulancii. Stará matka uviedla, že s maloletým má vytvorené veľmi silné citové vzťahy, ktoré však toho času náhradný rodič obmedzuje. Obmedzuje styk maloletého nie len s ním, ale aj so širšou rodinou z matkinej strany. Podľa jej uvedenia je plne spôsobilá, čo sa týka zdravotného stavu, morálnych vlastností aj materiálneho zabezpečenia zabezpečiť maloletému plnohodnotnú starostlivosť. Je schopná ho vychovávať podľa svojich možností a schopností.

Stará matka E. F. obýva prízemný rodinný dom, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Domácnosť pozostáva z predizby, obývačky, spálne, kuchyne, kúpeľne s toaletou. V domácnosti je zavedená elektrina aj voda, vykurovanie je zabezpečené krbom a kachľami na pevné palivo. Ďalej uviedla, že maloletý spoločne s rodičmi žil v ich domácnosti do troch rokov veku maloletého, teda toto prostredie dôverne pozná.

Ako náklady na domácnosť uviedla zálohovú platbu za elektrickú energiu v sume 50 eur mesačne. Okrem toho jedenkrát ročne nakupuje palivové drevo na kúrenie v hodnote 800 eur ročne. Stará matka uviedla, že plánuje v prípade, že maloletý A. bude zverený do jej starostlivosti, prerobiť domácnosť tak, aby maloletý mal svoju vlastnú detskú izbu zariadenú v súlade s jeho potrebami. Stará matka sa vyjadrila, že v domácnosti žije sama, teda maloletý by mal v jej domácnosti dostatok priestoru na pokojný spánok, prípravu na školské vyučovanie a trávenie voľného času. Stará matka je zamestnaná ako opatrovatelka v Nemecku na šesťtyždňové turnusy a jej mesačný príjem je cca 2 550 eur za jeden turnus. Uviedla, že v prípade, že bude jej maloletý A. zverený, zanechá prácu v zahraničí. Z programového informačného systému úradu, programu RSD o výplate sociálnych dávok bolo zistené, že nie je poberateľkou štátnych sociálnych dávok. Uvedená rodina je zo strany tunajšieho úradu pravidelne monitorovaná z dôvodu prebiehajúcej náhradnej osobnej starostlivosti. Dňa 03.06.2024 bol na tunajšom úrade vykonaný rozhovor s maloletým A. A., pri ktorom maloletý deklaroval, že má záujem byť zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky z matkinej strany E. F..

Náhradný rodič A. B., narodená XX.XX.XXXX pracovníčkam úradu avizovala, že starostlivosť o maloletého A. toho času nezvláda vzhľadom k jeho nevhodnému správaniu. Z uvedeného dôvodu si v advokátskej kancelárii nechala spísať dňa 02.06.2024 návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti na maloletého A. A.. V uvedenej veci toho času ešte nie je na okresnom súde vedené konanie a nie je mu pridelená spisová značka.

Rodičia maloletého D. A., narodená XX.XX.XXXX a A. A., narodený XX.XX.XXXX nemajú pre maloletého zabezpečené vhodné podmienky, stabilné materiálne a finančné zabezpečenie. Na základe týchto skutočností, že sú prítomné závažné riziká, ktoré ohrozujú zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin maloletého dieťaťa, maloletý jasne deklaroval záujem o to, aby mu zabezpečovala starostlivosť stará matka E. F. a s prihliadnutím na to, že náhradný rodič avizoval, že do budúcnosti nemá záujem zabezpečovať maloletému komplexnú starostlivosť vo forme náhradnej osobnej starostlivosti, úrad navrhuje, aby súd neodkladným opatrením zveril maloletého A. A., narodeného XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky E. F., XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX.

2. Podľa § 324 ods.1 Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP") pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

3. Podľa § 324 ods. 3 CSP neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

4. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 329 ods. 1 CSP veta prvá súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

6. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

7. Podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

8. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

9. Podľa § 367 ods. 2 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

10. Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

11. Podľa čl. 5. základných zásad Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa
 - b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava
 - c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného telesného a citového vývinu dieťaťa
 - d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa
 - e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou
 - f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa
 - g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny
 - h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

12. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla i keď neodkladná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov alebo zabezpečenie existujúceho hoci ešte prípadne nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej ochrany. Pri nariadení samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti, nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Z tohto dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky skutočnosti, ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia.

13. Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným, nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veciach starostlivosti o maloleté deti je prvoradým, vždy záujem maloletých detí. Výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté deti negatívnym vplyvom. Je potrebné brať ohľad na záujem dotknutých osôb, predovšetkým na záujem maloletých detí. Európsky súd pre ľudské práva v tejto súvislosti pripomína, že medzi záujmom maloletého dieťaťa a jeho rodiča sa musí nájsť spravodlivá rovnováha. Prisúdil sa zvláštny význam zvrchovanému záujmu dieťaťa, ktoré podľa svojej povahy a závažnosti môže prevážiť nad záujmom rodičov. Uvedené konštatovania majú na mysli potrebu nájdenia určitého a konkrétneho spôsobu zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého a čo je v záujme jeho rodičov.

14. Z vykonaného dokazovania mal súd za osvedčené, že návrh na zverenie maloletého do dočasnej starostlivosti je v súčasnej dobe v záujme maloletého dieťaťa. Je zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky A. B., ktorá v súčasnosti nezvláda starostlivosť o neho vzhľadom na jeho nevhodné správanie. O starostlivosť o maloletého prejavila záujem druhá stará mama E. F., ktorá má s maloletým vytvorené silné citové väzby, chce zabezpečovať v súčasnej dobe plnohodnotnú starostlivosť o maloletého a maloletý aj sám prejavil záujem o starostlivosť druhej starej matky, nakoľko má u náhradného rodiča prísny režim a nechce tam už ďalej žiť. Vzhľadom na možné závažné riziká, ktoré by mohli ohroziť zdravie, fyzický, psychický a sociálny vývin maloletého dieťaťa, je za danej situácie najvhodnejším riešením zveriť maloleté dieťa do dočasnej starostlivosti E. F..

15. Predmetné rozhodnutie o zverení maloletého do dočasnej starostlivosti nemá povahu rozhodnutia vo veci samej, z toho dôvodu súd zároveň uložil navrhovateľovi Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec povinnosť podať v lehote 15 dní od doručenia tohto rozhodnutia návrh na začatie konania vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C. m. p.“) je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 C. m. p. v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 C. m. p. zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 C. m. p. odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 C. m. p. odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 C. m. p. na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 367 ods. 3 C. m. p. uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.